

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Specimen Inaugurale Academicum, Sistens Luem
Animarum Boehmisticam, ubi ostenditur, quanto cum
animarum periculo Jacobi Boehmii, Sutoris Görlizensis,
scripta planè fanatica vel amentur & legantur, ...**

Wild, Adam

Altdorfii, 1705

§. XII

urn:nbn:de:bsz:31-105875

num illius placitum de Prophetis, adhuc hodiè immediatè à Deo illuminatis, nominatim *Bæhmio*, aliisque, ut testatur *D. Georg. Henr. Haberlinus* b.m. in *Refutat. Scemanni præs.* circa medium, habitum esset, ipseque assertiones suas rejicere nollet, an. 1685. officio dejectus, primum Heidelbergam, ubi lectiones *Mathematicas* privatim habuit, donec, cum an. 1688. sub autumnum funestum istud bellum Gallicum, quod eheu! nondum deseruit, omnes Rheno propinquas terras, igne ferroque devastasset, *Francofurtum* concessit: Ubi haud diu commorabatur, sed optimam amebat occasionem, unâ cum *D. Hinckelmanno*, ad pastorum Ecclesiae Catharinianæ, *Hamburgum* vocato, eò proficiscendî, ac veniebat tum Rostochium, Disciplinis *Mathematicis* juventutem imbuturus. Fiebat brevi post, ut & *Horbio*, Pastori Hamburgensi, cum quo familiariter versabatur, benigniorem de *Bæhmio* opinionem affricaret, & *Rev. Ministerium Hamburg.* de puritate doctrinæ *Horbianæ* suspicari inciperet; unde nata infelices turbæ illæ Ecclesiam Hamburgensem aliquot annis afflixerunt; unde varia variarum Academiarum, Ministeriorum & Theologorum judicia de *Bæhmio*, ejusque scriptis, conquisita, & in lucem evulgata sunt; unde tot tantæque, cum inter Theologos nostros, tum inter hos & *Bæhmistas* contentiones atque controversiæ.

Non consentiunt in *Bæhmio*, *Bæhmio* auctorisq; scriptis defendentibus *Bæhmico*.

§. XII. Colitur *Bæhmus* à suis, licet in honore, ipsi deferendo, non consentientibus, quorum alii *Jacob. Bæhmium* testimant novissimè temporis verissimum, & immediatum Prophetam, hunc ipsum in finem extraordinariè illuminatum & missum, ut mysteria, antè nunquam revelata, revelaret, quæ autem jam revelata fuerant, aliis novis illustrationibus illustraret & confirmaret: ut proinde scripta ejus haud alio in pretio atque honore habenda sint, atque scripta Codicis sacri ipsa, divinitus inspirata; quæ quicumque in dubium vocet, aut pro fanaticis erroneisve traducat, peccatum in Spiritum S. committat: Si verò quicquam in scriptis

scriptis *Bæhmianis* reperitur, quod absurdum nobis & rationi omni, aut etiam aliis mysteriis adversum, aut obscurum, aut impervium videatur, id si vel maximè conciliari, vel cum Scripturâ, vel cum semetipso nequeat, devotâ tamen, fide sub obsequium rationis captivatâ, reverentiâ adorandum sit, donec major nobis lux oboriatur; sicut & cætera in Scripturâ mysteria supra omnem rationem & comprehensionem sint posita: Quicquid verò scripta *Bæhmiana* complectantur, quod vel libris nostris Symbolicis, vel doctrinæ, apud nos hæcenus receptæ, repugnet, id rejectis eâ in re *Libris Symbolicis*, recipiendum, & sub æternæ salutis jacturâ sit credendum. Alii, qui moderatiores esse volunt, existimant, fuisse *Bæhmium* Lutheranae religioni totâ mente addictum, omniaque, quæ ex eo proferuntur, quasi orthodoxæ Theologiæ dissentanea, cum veritate Lutherana exactè conciliari posse: Ubi videatur quâdâpiam adversum dicere vel Scripturâ, vel rationi, id partim ex ignorantia terminorum Chymicorum, partim ex ipsius rationis obscuritate provenire: Nec enim *Bæhmium* conceptus mentis suæ commodè ubiq; exprimere potuisse, hominem quippe rudem & literarum expertem; cæteroquin magni meritò faciendum, cum ob pietatis singularem fervorem, tum ob desiderium reformandi religionem nostram à profanæ literaturæ abusu, qui jam tam temporis in eandem irrepsit. Quid hæc in re dicendum, credendumque sit, partim ex supra dictis constat, partim dilucidius fiet in sequentibus, ubi diversa Theologorum de *Bæhmio* judicia unâ cum suis fundamentis sunt adducenda.

§. XIII. Prima nostrorum Theologorum sententia communior eadem est, quæ erat *Calovii ac Wagneri*, supra recensita. Nec, veritati illam esse conformem, ullus inficias ibit, qui vel unum *Bæhmii* librum sine affectu aut præoccupatâ mente legerit. Nec aliter sentire poterit, quisquis noluerit studiò